

16. DECEMBER 2021

FORSYNINGSSITUATION FOR FRIT LYSIN ER BEGRÆNSET

Pris og begrænsede mængder frit lysin har påvirket foderstoffirmaernes prissætning på grisefoder. Men griseproducenterne skal holdes skadefri, lyder opfordringen fra sektordirektør Christian Fink Hansen.

På grund af leveringsproblemer af aminosyreprodukterne i hele Europa er forsyningssituationen begrænset hos nogle leverandører af færdigfoder og mineralske foderblandinger til griseproducenterne. Det drejer sig om aminosyreprodukterne lysinsulfat og lysinhydrochlorid, der anvendes i dansk grisefoder og udgør det frie lysin.

"Vores rundspørge i foderstofbranchen tyder på, at varerne findes, men det er et spørgsmål om prisen på f.eks. frit lysin, der er steget meget kraftigt over de sidste måneder. Nogle virksomheder kan derfor ønske at indføre besparende tiltag for at reducere forbruget af frit lysin, så lagrene kan række til så mange grise som muligt," vurderer Christian Fink Hansen, sektordirektør i SEGES Gris.

GRISEPRODUCENTER SKAL HOLDES SKADEFRI

Ved visse grupper af grise kan en større del af det nødvendige aminosyreindhold dækkes ved øget brug af traditionelle proteinfodermidler, primært sojaskrå. Hvis denne mulighed anvendes, stiger proteinindholdet pr. foderenhed.

"Vi er i SEGES Gris opmærksomme på situationen. Udgangspunktet skal være, at alle griseproducenter holdes økonomisk skadefri. Vores råd til jer, der er blevet tilbudt en ændring i foderblanding af deres foderleverandør, er at kontakte jeres foderrådgiver, så I sammen kan udregne meromkostningerne med henblik på en compensation," lyder det fra Christian Fink Hansen.

UNDGÅ AT HÆVE PROTEININDHOLDET I SMÅGRISFODER

Ifølge chefforsker hos SEGES Gris Niels Morten Sloth frarådes det kraftigt at hæve proteinindholdet ud over næringsstofnormerne i foder til smågrise.

"Mange forsøg viser utvetydigt, at det øger risikoen for fodringsbetinget diarré og dermed en potentiel forøgelse af antibiotikaforbruget," forklarer han.

BESPARELSMULIGHEDER

Ud af den mængde frit lysin, der anvendes i den danske griseproduktion, estimeres det, at forbruget er fordelt med ca. 8% til diegivende søer, 1% til drægtige søer, 38% til smågrise og de resterende 53% til slagtegrise. Derfor er det mest oplagt at foretage eventuelle besparelser af frit lysin ved slagtegrise, da de bedst kan tåle en forøgelse af foderets proteinindhold. Når proteinindholdet hæves, spares samtidigt mærkbart på de øvrige frie aminosyrer. Imidlertid hæves kvælstofindholdet i gyllen, og ammoniakfordampningen forøges.

Som det ses i faktaboksen, er det primært hos slagtegrisene, at der kan hentes mærkbare besparelser på frit lysin (angivet som % i parentes nedenfor), ved forøgelse af proteinniveau samtidigt med uændret indhold af fordøjeligt lysin og overholdelse af øvrige minimumsnormer for aminosyrer:

- Øge protein 10 gram pr. foderenhed ved slagtegrise (19%) og diegivende søer (3%)
- Øge protein 20 gram pr. foderenhed ved slagtegrise (37%) og diegivende søer (6%)

SEGES Gris gennemfører regelmæssigt stikprøvekontrol af foder og mineralblandinger for bl.a. indhold af aminosyrer. Dette sker aktuelt for aminosyrer i den kommende tid.

FAKTABOKS: BESPARELSMULIGHEDER PÅ FORBRUG AF FRIT LYSIN

Af Niels Morten Sloth, Camilla Kaae Højgaard og Thomas Sønderby Bruun

Nedenfor er besparelspotentialer for det samlede forbrug af frit lysin til slagtegrise på landsplan angivet i parentes. Besparelspotentialerne er baseret på erstatning af lysinsulfat med sojaskrå og skal ses som en mulighed, indtil denne ekstraordinære situation er overstået.

En foderblanding til landsgennemsnitlig foderudnyttelse indeholder som udgangspunkt 8,0 gram fordøjeligt lysin og 122 gram fordøjeligt protein pr. FEsv. Hertil bruges f.eks. 0,46 % lysinsulfat (4,6 g/kg). Ved det angivne lysinindhold overholdes anbefalet minimumsindhold af øvrige aminosyrer pr. foderenhed uanset proteinindhold. Vær opmærksom på: Hjemmeblandere står i første omgang med omkostningen til ekstra sojaskrå, som bør kompenseres af mineralblandingsleverandøren:

- Øge protein 10 gram pr. foderenhed ved slagtegrise (19%)
 - Eksempel: Hvis det fordøjelige proteinindhold hæves fra 122 til 132 gram pr. FEsv, spares 0,16 %-enheder (1,6 g/kg) lysinsulfat, svarende til 35 % mindre lysinsulfat. Da slagtegrise foder udgør ca. 53 % af forbruget af frit lysin, vil en besparelse på 35 % lysinsulfat i slagtegrise foder svare til ca. 19 % ($35\% \times 0,53$) på landsplan. Der skal til gengæld bruges 21 % mere sojaskrå, hvilket gør foderblandingen dyrere. Grisene vil ikke reagere negativt men få en lille forbedring i produktivitet ifølge vore afprøvningsresultater, men værdien heraf modsvarer ikke stigningen i foderblandingsens pris.

- Øge protein 20 gram pr. foderenhed ved slagtegrise (37%)
 - Eksempel: Hvis det fordøjelige proteinindhold hæves fra 122 til 142 gram pr. FEsv, spares i alt 0,32 %-enheder (3,2 g/kg) lysinsulfat, svarende til 70 % mindre lysinsulfat i blandingen og en besparelse på 37% ($70\% \times 0,53$) på landsplan. I dette tilfælde skal der bruges 42 % mere sojaskrå. Grisene vil stadig ikke reagere negativt på den ekstra sojaskrå, men produktivitetsforbedringen er kun marginal i forhold til 132 gram fordøjeligt protein pr. FEsv og kan ikke betale for foderprisstigningen.
- Nødløsning, slagtegrise (53%): Protein 20 gram op pr. FEsv og lysin to "normtrin" ned
 - Hvis der – som en nødløsning – bliver behov for at eliminere forbruget af frit lysin til slagtegrise-foder, og dermed spare 53 % af det samlede lysinforbrug – kan foderblandingen sættes to "normtrin" ned til 7,4 gram fordøjeligt lysin og 142 gram fordøjeligt protein pr. FEsv. Dette vil dog koste produktivitet og kræve højere kompensation til slagtegriseproducenten.

Diegivningsfoderet udgør ca. 5 % af forbruget af frit lysin til grise fra fødsel til slagtning (p.t. ca. 17 millioner pr. år) og 16 % af forbruget fra fødsel til 30 kg (pt. eksporteres ca. 16 millioner smågrise pr. år). Sammenvejet betyder diegivningsfoderet derfor ca. 8 % af totalforbruget af frit lysin. Ved øget proteinindhold på 10 eller 20 g pr. FEso, dvs. fra henholdsvis 118 til 128 eller 118 til 138 g pr. FEso spares henholdsvis 3% eller 6% frit lysin på landsplan. Flere afprøvninger i én besætning har ikke påvist sammenhæng mellem højt foderproteinniveau og spædgrisediarré, men på trods heraf kan det være fornuftigt at holde denne besparelse af frit lysin op imod frygten for spædgrisediarré ved øget proteinindhold i diegivningsfoder.

Det vurderes, at forbruget af frit lysin kan reduceres i drægtighedsfoderet og foderet til polte, da frit lysin i disse blandinger stort set kan udelades hvis niveauet af fordøjeligt protein pr. FEso øges med 5-10 g. Forventningen er, at dette ikke vil påvirke produktiviteten i soholdet. Effekt på det samlede lysinforbrug på landsplan er dog kun ca. 1 procents besparelse.

SENESTE NYHEDER

16 december Podcast: når svinepesten nærmer sig
 > [LÆS MERE](#)

16 december Forsyningssituation for frit lysin er begrænset
 > [LÆS MERE](#)

10 december Nyt forsøg med kuvøser til pattegrise
 > [LÆS MERE](#)

09 december Internationalt webinar om farestier til løse søer
 > [LÆS MERE](#)

Printet er fra Svineproduktion.dk. d. 20-12-2021

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.

Artiklen findes på adressen: svineproduktion.dk/Aktuelt/Nyheder/2021/12/161221_Lysin

